

Informační kniha

ČÍNA

Srdečně Vás
vítáme v destinaci
ČÍNA

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Číny	str. 4
Časový posun	str. 5
Státní zřízení	str. 5
Historie	str. 5
Poloha a geografie	str. 6
Počasí a podnebí	str. 7
Jazyky, kterými se zde hovoří	str. 8
Fauna a flóra	str. 8
Stravování, kuchyně a restaurace	str. 9
Kuchyně – nápoje	str. 10
Pláže	str. 11
Hory a letní pobyt	str. 12
Hory a lyžování	str. 13
Doprava a cestování po destinaci	str. 14
Doprava – předpisy	str. 15
Měna a peníze	str. 15
Pošta	str. 16
Internet	str. 16
Telefonování	str. 17
Kontakty na úřady	str. 17
Celní předpisy	str. 17
Bezpečnost a kriminalita	str. 18
Trezor je jistota	str. 19
Aktivity a zábava	str. 19
Sportování	str. 19
Nákupy a jiné utrácení	str. 20
Noční život	str. 21
Spropitné	str. 21
Slovníček	str. 22
Elektrický proud	str. 22
Voda	str. 23
Zdravotní péče	str. 23
Zajímavá místa	str. 24

Poznejte to nejlepší z Číny

Peking (Beijing) – historické i současné politické srdce země, kde se nachází majestátní Velká čínská zeď, rozlehlé Zakázané město, náměstí Tchien-an-men a spirituální Chrám nebes

Šanghaj – kosmopolitní perla Orientu a největší město Číny s ikonickým nábrežím Bund a futuristickými mrakodrapy v oblasti Pchu-tung, skrývající klasickou zahradu Ju či klášter Nefritového Buddha

Si-an (Xi'an) – bývalé hlavní město a výchozí bod Hedvábné stezky, sídlo první císařské dynastie a domov světoznámé Terakotové armády

Pching-jao (Pingyao) – jedno z nejlépe zachovalých středověkých měst v Číně

Su-čou (Suzhou) – „Benátky východu“ díky své síti vodních kanálů a nádherným klasickým zahradám

Lijiang (Li-tiang) – jedním z nejromantičtějších a nejfotogeničtějších míst v Číně v provincii Jün-nan s dlážděnými uličkami a kanály, zapsané na seznamu UNESCO

Wu-čen (Wūzhèn) – jedno z nejmalebnějších vodních měst, protkané sítí kanálů a starobylých kamenných mostů, ilustrující tradiční život ve východní Číně

Luo-jang – město pivoňek a starověké hlavní město, proslulé nedalekými Longmenskými jeskyněmi (pokladnice buddhistického kamenosochařství s desítkami tisíc soch)

Hongkong a Macao – bývalé kolonie s unikátní atmosférou, kde se mísí evropský vliv s čínskou tradicí

Čcheng-tu (Chengdu) – brána do Tibetu a hlavní centrum pro pozorování pand velkých

Lhasa – duchovní centrum Tibetu s monumentálním palácem Potala

Časový posun

V celé destinaci platí i přes její obrovskou rozlohu a pět geografických časových pásem pouze jedno časové pásmo (pekingský čas, UTC+8). Čína samotná letní čas nepoužívá, takže se jejich čas v průběhu roku nemění. Časový posun vůči České republice se mění podle toho, zda u nás zrovna platí zimní, nebo letní čas:

- během zimního času je v Číně o 7 hodin více
- během letního času je v Číně o 6 hodin více

Státní zřízení

Čína je podle své ústavy socialistický stát s lidově demokratickou diktaturou, vedený dělnickou třídou a založený na svazku dělníků a rolníků. V praxi se jedná o stát s vládou jedné strany, kde má absolutní rozhodovací moc Komunistická strana Číny. Prezident zastává zároveň funkci generálního tajemníka strany a předsedy Ústřední vojenské komise, čímž v rukou soustředí veškerou klíčovou moc. Zákonodárnou moc formálně drží Všečínské shromáždění lidových zástupců, které je nejvyšším státním orgánem, v praxi však schvaluje rozhodnutí přijatá vedením strany.

Historie

Dějiny Číny patří k nejdelším na světě a lze je rozdělit do těchto klíčových etap:

- **Císařská éra (221 př. n. l. – 1912)** – začala sjednocením země prvním císařem Čchin Š'-chuang-ti (stavitelem Velké zdi a majitelem Terakotové armády). Střídaly se mocné dynastie (Chan, Tchang, Ming, Čching), které rozvíjely hedvábí, střelný prach a konfuciánství.
- **Pád císařství a republika (1912–1949)** – po staletích monarchie byla vyhlášena republika. Toto období bylo poznamenáno vnitřní nestabilitou, japonskou okupací během 2. světové války a občanskou válkou.
- **Vznik ČLR a éra Mao Ce-tunga (1949–1976)** – vítězství komunistů vedlo k vyhlášení Čínské lidové republiky. Éra byla ve znamení radikálních reforem (Velký skok vpřed, Kulturní revoluce), které zemi hluboce poznamenaly.
- **Reformy a otevírání se světu (1978–současnost)** – pod vedením Teng Siao-pchinga Čína přešla na „socialismus s čínskými rysy“, což znamenalo zavedení tržních prvků. To vedlo k raketovému ekonomickému růstu a proměně Číny v dnešní globální velmoc.

Moderní turismus v Číně odstartoval na konci 70. let 20. století v rámci politiky otevření se světu. Před rokem 1978 byl cestovní ruch v zemi prakticky nulový a omezený pouze na oficiální státní návštěvy. Nové vedení země rozpoznalo v turismu obrovský ekonomický potenciál a zdroj cizích měn. Od tohoto roku začaly vznikat první moderní hotely a infrastruktura pro zahraniční návštěvníky. Postupně se cizincům zpřístupňovala města jako

Peking, Šanghaj nebo Si-an. Do té doby byla většina území pro turisty uzavřena. V devadesátých letech došlo k masivnímu zkvalitňování služeb a rozmachu vnitrostátního cestovního ruchu, kdy začali po vlastní zemi masově cestovat i sami Číňané. Čína se tak stala jednou z nejnavštěvovanějších zemí světa s futuristickými hotely a ultra-rychlou železniční sítí, která propojuje hlavní turistické cíle.

Poloha a geografie

Čína je třetí největší zemí světa (9,6 milionu km²) a její geografie se vyznačuje klesajícími „stupni“ směrem od západu k východu. Čínský terén (zhruba velikost Evropy) je velmi rozmanitý a tvoří ho z více než 70 % hory, náhorní plošiny a pahorkatiny až po tropické pralesy. Na západě dominují Himálaje s nejvyšší horou světa Mount Everest (8 848 m) a Tibetská náhorní plošina, přezdívaná „střecha světa“. Středová oblast se vyznačuje množstvím pánví a plošin, kde se nachází například úrodná Sečuánská pánev nebo vyprahlá poušť Gobi a Taklamakan. Na východě jsou hustě osídlené nížiny a říční delty, které se svažují k Tichému oceánu. Zde se soustřeďuje většina zemědělství i průmyslu.

Většina velkých čínských řek pramení v Tibetu a teče směrem na východ do oceánu.

Jang-c’-ťiang je nejdelší řekou Asie (cca 6 300 km) a klíčovou dopravní tepnou země. Chuang-che (Žlutá řeka) je známá svými nánosy spraše, které jí dávají typickou barvu.

Počasí a podnebí

Vzhledem k obrovské rozloze a členitému terénu jsou teplotní rozdíly v Číně jedny z nejextrémnějších na světě. Rozdíly se projevují jak geograficky (sever vs. jih), tak sezónně a výškově.

Čína zasahuje do několika podnebných pásů. Na severu dominuje kontinentální klima s mrazivými zimami (podobné Sibiři), ve středu a na jihu subtropické až tropické klima s monzunovými dešti, které jsou zásadní pro pěstování rýže. Na západě je extrémně suché a vysokohorské klima s velkými teplotními rozdíly mezi dnem a nocí.

Například zatímco jih Číny si užívá tropické teploty, sever zamrzá pod vlivem sibiřské anticyklóny.

Také vyprahlé oblasti na západě (provincie Sin-ťiang) zažívají obrovské výkyvy během 24 hodin. V poušti Taklamakan může být ve dne 40 °C a v noci teplota klesne k nule. Turfanská proláklina je jedním z nejteplejších míst světa („Ohnivě hory“), kde letní teploty přesahují 45 °C, zatímco v zimě padají hluboko pod bod mrazu.

Kvůli těmto extrémům se pro cestování po celé Číně doporučuje jaro (duben–květen) nebo podzim (září–říjen), kdy jsou teploty nejvyrovnanější napříč celou zemí.

Jazyky, kterými se zde hovoří

Úředním jazykem založeným na pekingském dialektu je standardní čínština (Pchu-tchung-chua). Učí se ve školách, používá se v médiích a úřadech. V zahraničí se pro ni vžil název mandarínština. Rozšířená je také Kantonština (Yue), kterou se mluví na jihu Číny (provincie Kuang-tung), v Hongkongu a Macau. Od mandarínštiny se liší výslovností i počtem tónů, takže si mluvčí těchto dvou jazyků navzájem často nerozumí.

Čína oficiálně uznává 55 menšin. Regionálně tedy narazíte také na Šanghajštinu (Wu), rozšířenou v oblasti Šanghaje a delty řeky Jang-c'-ťiang (má specifickou měkkou výslovnost), tibetštinu, ujgurštinu, mongolštinu atd...

Ve velkých městech (Peking, Šanghaj) a mezi mladými lidmi se domluvíte i anglicky, ale v menších městech a na venkově je angličtina spíše výjimkou. Základní čínská slovíčka a fráze se můžete naučit s naším malým slovníčkem na následujících stránkách.

Fauna a flóra

Čína patří mezi 17 zemí s největší biologickou rozmanitostí na světě (tzv. megadiverzita). Díky obrovské rozloze a pestrému reliéfu zde přežívají druhy, které jinde na světě vyhynuly. Nejznámějším symbolem je panda velká, která žije v horských oblastech sečuánských bambusových lesů. Mezi další unikáty patří irbis (levhart sněžný), tygr čínský, opice s tupým nosem (rokselany), jeřáb mandžuský nebo kriticky ohrožený aligátor čínský. Vyskytuje se zde 21 druhů primátů, včetně gibbonů a makaků, z nichž většina patří mezi ohrožené druhy. V řece Jang-c'-ťiang žije vzácný delfínovec čínský a obří velemlouk čínský, který je největším obojživelníkem světa.

S více než 32 000 druhů vyšších rostlin zaujímá Čína třetí místo na světě. Rostou zde stromy, které byly jinde dlouho považovány za vyhynulé, jako je metasekvoje čínská, jinan dvoulaločný (Ginkgo biloba) nebo Cathaya. Vláda zřídila přes 1100 přírodních rezervací, které pokrývají miliony hektarů, aby zachránila ohrožené druhy před vyhynutím. Mezi nejvýznamnější patří rezervace Wolong (pro pandy) nebo Ťiu-čaj-kou.

Stravování, kuchyně a restaurace

Čínská kuchyně je jednou z nejrozmanitějších na světě. Zapomeňte na „čínské bistro“ v Evropě – v Číně je jídlo společenskou událostí a regionální rozdíly jsou obrovské. Jídlo v běžných restauracích stojí cca 15–35 CNY (zhruba 50–120 Kč), u stánků i méně.

Sečuánská kuchyně na západě je proslulá svou pálivostí a používáním sečuánského pepře, který způsobuje typické brnění jazyka. Typické Kung Pao nebo Mapo Doufu. Kantonská kuchyně na jihu klade důraz na čerstvost a jemné chutě. Dominují ryby, mořské plody a napařované knedlíčky Dim Sum. Šantungská kuchyně na severu často používá mořské plody, česnek a cibuli. Odtud pochází slavná Pekingská kachna. Chuaj-jangská kuchyně na východě je zaměřená na vizuální stránku a sladší chutě, typická pro oblast Šanghaje a Su-čou. V levnějších podnicích je zvykem si hůlky a misku před jídlem opláchnout horkým čajem, který vám obsluha přinese v konvici.

Typická čínská jídla

Kung Pao (Gōngbào Jīdīng)

Klasika sečuánské kuchyně. Jsou to kostky kuřecího masa smažené s arašídami, sušenými chilli papričkami a sečuánským pepřem.

Mapo Doufu

Jde o kousky měkkého tofu v pálivé, husté omáčce z fermentovaných fazolí a mletého masa (obvykle hovězího). Je to jídlo s velmi intenzivní a hlubokou chutí.

Dim Sum

Podávají se hlavně dopoledne k čaji. Jde o desítky druhů malých chuťovek – od napařovaných krevetových knedlíčků Har Gow až po sladké buchty s krémem.

Pekingská kachna (Běijīng Kàoyā)

Nejslavnější jídlo severu. Kachna se peče v peci do křupava a podává se nakrájená na tenké plátky s kůží. Kousky masa si sami balíte do tenkých pšeničných placek spolu s jarní cibulkou, okurkou a sladkou omáčkou z černých fazolí (hoisin).

Knedlíčky (Jiàozǐ)

Základní jídlo, které nesmí chybět zejména při oslavách čínského nového roku. Jsou to taštičky z těsta plněné mletým masem (vepřové, hovězí) nebo zeleninou. Mohou být vařené ve vodě, napařované v bambusových koších nebo smažené na pánvi (guotie). Podávají se s octem a chilli olejem.

Hot Pot (Huòguō)

Spíše než o jídlo jde o společenský zážitek. Doprostřed stolu se postaví hrnec s vroucím vývarem (pálivým i jemným). Strávníci si sami vhadzují do vývaru syrové ingredience – tenké plátky masa, houby, tofu, listovou zeleninu nebo nudle – a po uvaření je namáčejí do vlastních omáček.

Smažená rýže a nudle (Chàofàn a Chàomiàn)

Rychlá a levná jídla, která najdete na každém rohu. Často se dělají s vejcem, zeleninou a kousky masa. Každý kuchař má svůj vlastní poměr koření.

Kuchyně – nápoje

Typické nápoje

Čaj (Chá)

Národní nápoj s tisíciletou historií. Pije se zelený (např. Longjing), černý, bílý nebo polozelený Oolong. Podává se téměř ke každému jídlu zdarma nebo za symbolický poplatek a slouží k podpoře trávení, jako prevence mastnoty v žaludku.

Bubble Tea (Nàichá)

Moderní fenomén, který miluje zejména mládež. Jde o mléčný čaj s tapiakovými kuličkami („perlami“) na dně, podávaný v nepřeberném množství příchutí.

Sójové mléko (Dòujiāng)

Častý doplněk ke snídani, pije se teplé i studené, často s osmaženým těstem Youtiao.

Horká voda

Pro cizince překvapivé, ale Číňané věří, že pití teplé vody prospívá metabolismu. Ve vlacích i na letištích proto vždy najdete automaty na horkou vodu.

Paj-tiou (Báijiù)

Čirá pálenka z obilovin (často z čiroku). Má velmi specifickou, silnou vůni a vysoký obsah alkoholu (40–60 %). Nejslavnější značkou je luxusní Maotai.

Pivo (Píjiù)

Velmi populární a lehké. Nejznámější značkou je Tsingtao (založeno Němci v Čching-tao). Pije se často k pálivým jídlům ve velkých lahvích.

Žluté víno (Huángjiù)

Tradiční alkohol vyráběný kvašením rýže nebo pšenice (např. ze Šao-singu). Má nižší obsah alkoholu než pálenka a často se pije ohřáté.

TIPY

Pokud nejíte pálivé, hledejte výraz „bù là“ (nepálivé).

Při ťukání je projevem úcty držet svou sklenici o něco níže než hostitel nebo starší osoba.

Při připitcích se používá výraz „Kān bēi!“ (v doslovném překladu „vysuš sklenici“). Očekává se, že skleničku vypijete do dna.

 Pláže

Čína není typickou plážovou destinací, ale díky svému dlouhému pobřeží nabízí několik lokalit, které snesou srovnání s tropickými ráji. Nejvyhledávanější pláže najdete na jihu země, zatímco severní pobřeží nabízí spíše městské pláže s unikátní atmosférou.

Nejznámější oblasti:

Ostrov Hainan (Chaj-nan) - „Havaj Asie“ – tento tropický ostrov na jihu Číny je hlavním centrem plážové turistiky s celoročně teplým mořem.

- **Yalong Bay** – považována za nejkrásnější pláž v Číně díky bílému písku a průzračné vodě. Najdete zde nejluxusnější resorty
- **Sanya Bay** – nejdelší pláž v oblasti Sanya, ideální pro sledování západu slunce a procházky.
- **Dadonghai** – oblíbená zátoka blízko centra města Sanya, která žije rušným nočním životem a vodními sporty
- **Haitang Bay** – klidnější alternativa k Yalong Bay, známá svými rozsáhlými hotely a blízkostí největšího bezcelního nákupního centra na světě

Městské a historické pláže

- **Čching-tao (Qingdao)** – město na východním pobřeží u Žlutého moře, známé svými písčnými plážemi a německou architekturou. Nejoblíbenější je Golden Beach (Zlatá pláž).
- **Hongkong** – nabízí překvapivě kvalitní pláže dostupné z centra, jako je Repulse Bay nebo surfisty oblíbená Big Wave Bay
- **Xiamen** – město s krásnou pobřežní promenádou a plážemi na ostrově Gulangyu, který je zapsán na seznamu UNESCO

Opalování

Opalování v Číně má svá specifika, která vás mohou jako Evropana překvapit. Zatímco my bronzovou pleť vyhledáváme, v Číně je trendem spíše sněhobílá pokožka. Bílá pleť je v Číně symbolem vznešenosti a bohatství (člověk nemusí pracovat venku na poli). Proto uvidíte místní na plážích v tričkách s dlouhým rukávem a pod slunečníky. Na plážích v Čching-tau můžete potkat plavce v celoobličejových maskách (tzv. facekini), které chrání obličej před UV zářením a medúzami. Slunce v tropech (Hainan) a ve vysokohorských oblastech (Tibet, Jün-nan) je extrémně silné. Kvalitní opalovací krémy s vysokým faktorem (SPF 50+) kupte raději už v ČR, a to nejen v případě, že máte citlivou pokožku, v Číně často obsahují bělicí složky. Také byste měli používat sluneční brýle s UV filtrem a pokrývku hlavy.

Opalování „nahoře bez“ nebo nudismus jsou v Číně tabu a na veřejných plážích se trestají pokutou či vyhoštěním.

Hory a letní pobyt

Pokud plánujete letní pobyt v čínských horách, je to skvělá volba, jak uniknout spalujícím vedrům a vlhkosti, které v červenci a srpnu panují v nížinách (Peking, Šanghaj). Hory nabízejí příjemnější klima, čistý vzduch a dechberoucí výhledy.

- **Chuang-šan (Žluté hory)** – absolutní klasika. V létě zde sice může pršet, ale právě po dešti vzniká slavné „moře mraků“ kolem žulových vrcholů a pokroucených borovic. Teploty jsou zde o 10 °C nižší než v údolí.
- **Čang-tia-tie (Avatarovy hory)** – pískovcové pilíře čnící z mlhy. V létě je zde bujná zelená vegetace. Doporučuji navštívit i nejdelší skleněný most na světě v oblasti Velkého kaňonu.

- **E-mej-šan** – jedna ze čtyř posvátných buddhistických hor. Cesta nahoru vede skrze husté lesy plné opic (pozor, jsou drzé!) až ke Zlatému vrcholu s obří sochou Buddha.
- **Provincie Jün-nan (Lijiang a Shangri-La)** – díky vysoké nadmořské výšce (2500 m+) je zde léto velmi mírné. Můžete navštívit Sněžnou horu nefritového draka nebo se vydat na trek do Soutěsky tygřího skoku.

Praktické tipy pro letní pobyt

Pláštěnka místo deštníku – v horách se počasí mění bleskově a na úzkých stezkách jsou deštníky nepraktické (a nebezpečné při větru).

Davy turistů – červenec a srpen jsou hlavní prázdninové měsíce v Číně. Na populárních místech počítejte s frontami u lanovek. Vyplatí se vyrazit na túru hned za svítání.

Ubytování na vrcholu – pokud chcete zažít východ slunce, rezervujte si hotel přímo na hřebeni. Je to sice dražší a skromnější, ale ušetříte si ranní cestu lanovkou.

Vybavení – i když je v údolí 35 °C, nahoře může být ráno kolem 10 °C. Přibalte si lehké outdoorové vrstvy.

Většina čínských hor je „vybetonovaná“ – vedou tam tisíce schodů. Pokud nejste trénovaní turisté, využijte lanovky, které vás vyvezou na hlavní hřebeny, a tam už se můžete procházet po relativně rovných cestách.

Hory a lyžování

Zimní pobyt v čínských horách nabízí dva extrémy; buď špičkové lyžování v moderních resortech, nebo duchovní klid v zasněžených klášterech. V zimě (prosinec–únor) je na severu extrémní mráz, zatímco v Sečuánu jsou hory sice mrazivé, ale slunečné.

Díky zimní olympiádě 2022 má Čína jedny z nejmodernějších lyžařských areálů na světě.

- **hlavní olympijská oblast Jen-čching a Čang-ťia-kchou** (cca hodina rychlovlakem z Pekingu). Najdete zde uměle zasněžované sjezdovky, luxusní hotely a skvělé zázemí.
- **oblast Chongli u Pekingu** nejlépe dostupná z hlavního města (cca 50 minut rychlovlakem) a nabízí nejmodernější infrastrukturu
- **provincie Jilin** s kvalitním prašanem. Zdejší hory nabízí stabilnější sněhové podmínky a delší sezónu (od konce října do dubna). Např. skiareál Beidahu je považován za nejlepší lyžařské středisko pro pokročilé. Hory jsou zde vyšší a sníh kvalitnější než u Pekingu. Moderní resort s italskými lanovkami a sjezdovkami chráněnými před větrem.

Zimní romantika a příroda

- **Chuang-šan (Žluté hory)** jsou v zimě nejméně přeplněné. Pohled na žulové vrcholky pokryté námrazou a sněhem v kombinaci s východem slunce nad „mořem mraků“ je považován za nejkrásnější zážitek.
- **Ťiou-čaj-kou (Jiuzhaigou)** je v první řadě světoznámý národní park v provincii Sečuán, zapsaný na seznamu UNESCO. Ačkoliv je proslulý svými barevnými jezery a vodopády, v posledních letech se stal i zajímavým cílem pro zimní dovolenou v zimě se jezera a vodopády mění v ledové sochy modré barvy. Ceny jsou v tomto období poloviční a turistů je minimum.
- **Meili Xue Shan (Sněžná hora Meili)** je jedním z nejposvátnějších pohoří v tibetském buddhismu a nachází se na hranici provincie Jün-nan a Tibetu. V zimě se zde vydávají poutníci. Je zde jasná obloha a nejlepší viditelnost na ledovce.

PRAKTICKÉ TIPY PRO ZIMU – na severu klesají teploty k $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$, tedy je nezbytné kvalitní termoprádlo a vyhřívané vložky do bot. V čínských horách je v zimě extrémně sucho. Doporučuji kvalitní krémy a balzámy, jinak vám bude prskat kůže.

Doprava a cestování

Páteří dopravy jsou dnes vysokorychlostní železnice (HSR). Čína vybudovala zdaleka nejrozsáhlejší a nejmodernější síť na světě. Čisté, klimatizované a dokonale přesné bílé soupravy, uhánějící stabilní rychlostí 300 až 350 km/h, dnes propojují všechna klíčová města. Platí zde velmi přísná bezpečnostní opatření, včetně povinné kontroly zavazadel v rentgenech při každém vstupu, a cestující jsou k nástupišti vpouštěni obvykle až 15 minut před samotným odjezdem. Letecká vnitrostátní doprava je využívána k překonávání extrémních distančních bariér (např. přesun k úpatí Himálaje či na jih).

Autobusová síť je v Číně extrémně hustá a levná, ale pro cizince může být náročná kvůli jazykové bariéře. Jízdné v rámci města stojí obvykle 1–2 CNY (cca 3–7 Kč). Pro navigaci v MHD nejlépe fungují Amap (Gaode) nebo Baidu Maps.

Pro pohyb po velkých městech se vedle bezchybně fungujícího a rozsáhlého metra využívají služby na principu sdílené jízdy, především dominantní aplikace DiDi (čínský ekvivalent

Uberu). Taxi jsou v Číně velmi levná. Ceny taxi začínají na cca 10–14 CNY za první kilometry. Většina moderních aplikací pro sdílení aut je dnes pro turisty integrována v mezinárodních platebních aplikacích a funguje i v angličtině.

Doprava – předpisy

Možnost zapůjčení a samostatného řízení automobilu na území Číny je pro zahraniční turisty velmi limitovaná, a tak se nevyužívá. K legálnímu řízení byste museli projít složitou byrokratickou procedurou, zahrnující zdravotní testy a teoretickou zkoušku z předpisů v čínštině (v některých oblastech s překladatelem), abyste obdrželi čínské řidičské oprávnění. Pokud se i přesto rozhodnete půjčit si automobil, doporučujeme Vám seznámit se s dopravními předpisy a respektovat je. Trestání případných přestupků bývá zde velmi přísné.

Měna a peníze

Oficiální měnou je čínský jüan (CNY). Jeden jüan se dále dělí na deset řiao a sto fenů, avšak Čína je dnes v podstatě bezhotovostní společností. Tradiční evropské a americké platební karty (Visa, Mastercard) v běžných platebních terminálech ve většině případů nefungují, s výjimkou drahých mezinárodních hotelových sítí, prémiových restaurací nebo letištních duty-free zón. Až 90 % všech maloobchodních plateb a drobných nákupů probíhá prostřednictvím snímání QR kódů mobilními telefony.

K placení se používají aplikace **Alipay** a **WeChat Pay**. Jako západní turista musíte mít tyto aplikace ideálně předem nainstalované. V současnosti je již možné aplikaci Alipay (která je pro turisty z EU vstřícnější a jednodušší) stáhnout doma, zaregistrovat se pomocí svého pasu a evropského telefonního čísla, a spárovat s ní standardní mezinárodní kartu (Visa/Mastercard). V aplikaci pak jednoduše naskenujete prodejcův QR kód nebo ukážete ten svůj k odpípnutí. U nákupů do hodnoty 200 RMB (přibližně 650 Kč) si aplikace Alipay i WeChat neúčtují žádné transakční poplatky. Nad uvedenou částku vám bude připočten poplatek ve výši cca 3 %.

Pošta

Čínská pošta je státní podnik vyznačující se vysokou efektivitou, obrovskou a spolehlivou logistickou sítí. Známkou na pohlednici adresovanou do Evropy koupíte na větších poštovních úřadech nebo na recepcích v mezinárodních hotelech a její cena se obvykle pohybuje v rozmezí kolem 5 CNY. Vzhledem k hustotě leteckých linek zásilky dorazí k adresátovi do několika týdnů.

Internet

Připojení k internetu je pro návštěvníky z Evropy zatíženo silnou státní cenzurou. Systém všeobecně označovaný jako „Velký čínský firewall“ spolehlivě a trvale blokuje přístup na webové stránky a aplikace společností Google (včetně map, Gmailu, vyhledávače a YouTube), Meta (Facebook, Instagram, WhatsApp) a mnoha dalších západních zpravodajských a sociálních serverů (X/Twitter). V okamžiku, kdy se v hotelu připojíte na tamní bezplatnou Wi-Fi, zjistíte, že na většinu svých běžných online účtů nemáte vůbec přístup. Možností je:

1. Služby VPN (Virtual Private Network) – tato aplikace zamaskuje vaši digitální lokaci a přesměruje připojení přes zahraniční server, díky čemuž obejde lokální blokády. Pamatujte, že kvalitní, placenou a na čínské filtry připravenou VPN aplikaci si musíte zakoupit, stáhnout a otestovat ještě doma před odletem z ČR. Pokus stáhnout si takovou aplikaci až v Číně obvykle selže, protože domény prodejců VPN jsou zde blokovány. Čínská vláda sice používání neoficiálních VPN technicky zakazuje, ale v případě běžných turistů ubytovaných v hotelech se tento jev toleruje a nijak nepostihuje.

2. Roaming nebo zahraniční eSIM – vynikající a stabilní alternativou pro překonání firewallu je nevyužívat lokální Wi-Fi a zakoupit si přes internet virtuální asijskou datovou eSIM kartu do vašeho chytrého telefonu (např. s tarifem od společností specializujících se na mezinárodní cestovatele). Datový provoz ze zahraničních SIM/eSIM karet zpravidla nepodléhá přímé vnitřní čínské cenzuře firewallu, což umožňuje plný přístup ke Googlu i WhatsAppu bez nutnosti používat VPN.

Alternativou ke službě Google Maps, která na území Číny nejenže selhává ve vyhledávání, ale navíc ukazuje uměle posunuté GPS koordináty, jsou spolehlivé domácí navigace, pro cizince se uplatní aplikace od Apple (které v Číně částečně fungují se zpožděním) nebo čínská jednička na trhu, Amap (Gaode).

Telefonování

Standardní mobilní roaming českých operátorů funguje v Číně spolehlivě, ale vzhledem k tarifní Zóně 3 bývají poplatky za hovory, SMS a především přenesená data zcela astronomické. Doporučuje se tak data u svého hlavního tarifu před odletem deaktivovat. Namísto toho si pro lokální užití či neomezené datování mnozí turisté ihned po příletu zakoupí na letišti speciální turistickou SIM kartu (dominantními operátory jsou China Mobile, China Unicom a China Telecom), které pro registraci vyžadují předložení cestovního pasu a sejmутí fotografie obličeje. China Mobile nabízí široké celostátní pokrytí ideální pro cestování po venkově (např. na letišti PEK 30GB balíček za cca 128 RMB). Upozorňujeme však znovu, že lokální SIM bude podléhat firewallu.

Hlavním komunikačním prostředkem a aplikací číslo jedna v Číně (kříženec WhatsAppu, Facebooku a bankovníctví) je WeChat (Weixin). Turističtí průvodci, delegáti, hotely, a dokonce i trhovci – ti všichni spoléhají pro kontakt primárně na WeChat. Aplikace také umožňuje pohodlné bezplatné audio a video hovory v dobré kvalitě.

Předvolba pro Českou republiku je +420, pro Slovensko +421 a poté požadované telefonní číslo. Předvolba pro Čínu je + 86.

Důležitá telefonní čísla

Policie: 122 (dopravní nehody)

První pomoc: 120

Hasiči: 119

Jednotné univerzální číslo tísňového volání: 110

Telefonní informace: 114 (místní obdoba informační linky pro vyhledání čísel na hotely či úřady)

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky Peking

2 Ritan Lu, Jianguomenwai, 100 600 Peking

tel.: +86 (10) 8532- 9500

nouzová linka: +420 222 420 222

e-mail: beijing@mzv.gov.cz

web: mzv.gov.cz/beijing/cz/kontakty.html

Velvyslanectví Slovenské republiky

Ritan Lu, Jianguomen Wai, 100 600 Peking

tel.: +86 1065321530

nouzová linka: +421 2 5978 5978

e-mail: emb.paris@mzv.sk

web: mzv.sk/peking

Celní předpisy

Čínští celníci jsou velmi přísní zejména na elektroniku, potraviny a starožitnosti.

DOVOZ: Většina věcí pro osobní potřebu je osvobozena od cla, pokud jejich hodnota nepřesáhne 5.000 CNY (cca 17.000 Kč). Z celního hlediska si dejte velký pozor na přepravu

některých specifických léků. Důrazně se nedoporučuje brát léky na bázi psychofarmak či opiátů bez řádného ověřeného lékařského předpisu v angličtině, některé mohou být na území ČLR klasifikovány jako nepovolené substance.

- 400 kusů cigaret
- 1,5 litru lihovin (nad 12 % obsahu alkoholu)
- hotovost nad 5.000 USD je nutné písemně deklarovat
- je přísně zakázáno dovážet čerstvé ovoce, zeleninu, masné výrobky a mléčné produkty

VÝVOZ: Jakýkoli předmět vyrobený před rokem 1911 je zakázáno vyvážet. U mladších uměleckých děl a starožitností musíte mít oficiální certifikát od čínského úřadu pro kulturní památky (často červená vosková pečeť). Při nákupu starožitností (a to i nakoupených na trhu) vždy vyžadujte oficiální razítko obchodníka, jinak riskujete zabavení suvenýru před odletem z důvodu obavy z krádeže národního dědictví.

- 200 ks cigaret
- 1 litr alkoholu
- parfémy a dary do určité hodnoty (v ČR/EU je limit pro osvobození od cla 430 EUR pro leteckou dopravu)
- limit pro vývoz je 5.000 USD (nebo 20.000 CNY)
- můžete vyvézt běžné čaje, ale vzácné byliny tradiční medicíny (např. divoký ženšen) podléhají kontrole

Co je absolutně zakázáno?

- materiály, které čínská vláda považuje za politicky škodlivé (některé knihy, časopisy či mapy, které neodpovídají oficiálnímu postoji Číny)
- drogy (v Číně za ně hrozí extrémně přísné tresty, včetně trestu smrti)
- zbraně a jejich makety

<https://celnisprava.gov.cz/cz/celni-urad-pro-jihomoravsky-kraj/Stranky/informace-pro-cestujici.aspx>

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnostní situace v Číně je stabilní a během pobytu nehrozí žádná vážná rizika. Přesto je nutné, ostatně jako všude na světě, dodržovat určitá pravidla, díky nimž se vyhnete zbytečným komplikacím. Násilná a pouliční kriminalita namířená proti cizincům je naprosto minimální a riziko přepadení se blíží nule. Do značné míry je tento stav zaručen obrovskou koncentrací policie a nejhustší sítí všudypřítomných monitorovacích bezpečnostních kamer s pokročilou analytikou a rozpoznáváním obličejů, které střeží veřejná prostranství. Obezřetní buďte, pokud vás někdo na ulici pozve na takzvaný „čajový obřad“ do nenápadné čajovny nebo na levnou masáž.

Na koho se obrátit v případě problémů?

Dojde-li k okradení, kontaktujte co nejdříve policii nebo delegáta cestovní kanceláře kvůli vyhotovení policejního protokolu. Co se týče ztráty nebo poškození zavazadel, v případě problémů vyhledejte zástupce přepravní společnosti a škodu nahlasejte ihned u něj.

Trezor je jistota

I přes deklarovanou celkovou bezpečnost neprovokujte na přeplněných trzích. Drobní kapsáři (tzv. zloději bříteč) mohou v těsných hloučkách na nádražích přeříznout popruh batohu. Ponechávat si důležité doklady (cestovní pas), zpáteční letenky a významnější zásoby hotovosti v hotelovém bezpečnostním trezoru a nosit u sebe během prohlídek pouze fotokopii pasu a menší množství drobných, je absolutním základem pohodového cestování. O možnosti využití trezoru se informujte na recepci.

Aktivity a zábava

Ať už na ulici, v divadlech, nebo parcích, Čína zprostředkovává fascinující formu kulturní zábavy spojenou s nesmírnou precizností lidského umu. Večerní návštěvy divadel a sportovních představení by neměly chybět v žádném itineráři poznávacího zájezdu. Milovníci bojových umění a historie se mohou zúčastnit proslulých dynamických vystoupení mistrů Kung-fu z kláštera Šao-lin nebo obdivovat flexibilitu lidského těla v rámci světoznámých představení Pekingské akrobacie. Neméně úchvatná je Tradiční Pekingská opera – spojení uhrančivého, až pískavého pěveckého projevu, pantomimy, bohatě zdobených propracovaných masek a kostýmů. Pro klidnější kulturní vložku pak slouží večerní plavby s nápoji a kochání se světelnou neonovou hrou mrakodrapů.

Sportování

Brzké ranní procházky jakýmkoliv městským parkem v Číně představují pro turisty nezapomenutelnou podívanou. Prostor zaplní tisíce seniorů plynule a soustředěně cvičících bojové umění Tai Chi, skupinky tančící párové tance za doprovodu magnetofonů nebo hloučky cvičící kaligrafii s velkými štětcí namočenými ve vodě na betonovou dlažbu.

Dominantním vnitřním sportem je bezkonkurenčně stolní tenis (ping-pong) a badminton, ve kterých Číňané dominují celosvětově a venkovní stoly jsou k dispozici téměř na všech městských hřištích. Pro mladší sportovně laděné ročníky a návštěvníky z Evropy je atraktivní zapůjčení trekingových kol a zdolávání odlehlejších pasáží horských vápencových scénérií či chůze po odlehlých hřebenových sekcích Velké zdi.

Nákupy a jiné utrácení

Nakupování v obchodech

Značkové luxusní zboží v čínských buticích bývá paradoxně, vlivem vysoké spotřební daně z luxusu, dražší než v evropských metropolích. Pro milovníky kulinářství je vynikající investicí kvalitní zelený čaj (např. Lung-ťing nebo balené koláče čaje pchu-er), který se zde prodává na váhu v nekonečných specializovaných obchodech a čajovnách po odborné degustaci.

Nakupování na trzích

Nejlepší nákupy si užijete na zdejších trzích. Kromě čerstvých potravin (pečivo, uzeniny, ryby a plody moře), ovoce a zeleniny tady objevíte spoustu lákavých suvenýrů. Mohou to být například starožitnosti, oblečení, řemeslné výrobky, proutí, figurky, vyšívané šály a šatky, keramika, sklo nebo jadeitové ozdoby a jiné umělecké předměty. Mekkou pro lovce uměleckých a rukodělných předmětů je v Pekingu legendární víkendový trh starožitností Panjia-yuan. Můžete se setkat také s chybějícími cenovkami. Nákup se řídí pevným společenským rituálem – agresivním, ale usměvavým smlouváním. Vyřčená otevírací cena obchodníka je obvykle až o 900 % nadsazená, jakmile obchodník zaznamená evropského turistu. Běžným taktickým postupem je navrhnout desetinu požadované částky a po sérii teatrálních ústupků prodejce a vašeho fiktivního odchodu od stánku se setkat s cenou zhruba na úrovni dvaceti až třiceti procent z původního návrhu. Pokud zaplatíte ihned první cenu, nejenže přeplatíte, ale de facto obchodníka urazíte ignorováním zažitých kulturních pravidel hry.

Noční život

Pojem o čase je v obřích pulzujících asijských aglomeracích značně zkreslený. Noc nekončí a služby pro miliony nespících obyvatel fungují do rána. V Pekingu je magnetem noční zábavy elitní diplomatická a obchodní čtvrť Sanlitun plná mrakodrapů, otevřených náměstíček, stovek kaváren, latinskoamerických podniků s živým tancem a luxusních pivních barů ukrytých ve dvorech zvaných Patio. Protikladem je oblast jezer Houhai, kde úzké staré uličky – hutongy – ukrývají intimní tiché čajovny, stánky s voňavými kachními krky a tichými hospůdkami pro intelektuálnější publikum. V Šanghaji noční scéně bezvýhradně dominuje revitalizovaná historická čtvrť francouzské koncese, Xintiandi. Ta slouží jako mekka tanečních klubů a nejdražších cocktail barů v Asii.

Spropitné

Spropitné se v běžných čínských restauracích nedává. Někde může být dokonce pochopeno jako urážka nebo chyba. Poskytnutí spropitného se však očekává v oblasti služeb – tj. řidiči rikš, lodníci, masáže, místní řidiči a průvodci.

Slovníček

Čínština je zpočátku pro evropské ucho zcela nesrozumitelná kvůli své tónové povaze. I nepatrná odlišnost ve výšce hlasu mění celý význam slova. Transkripce Pchin-jin (Pinyin) využívá latinku, ale pravidla čtení jsou odlišná (j=ť, x=š, q=č/tch, c=cch). Znalost alespoň základních společenských frází vám naprosto zásadně usnadní mezilidský kontakt – místní obyvatelé obrovsky oceňují snahu o porozumění.

Česky	Čínsky
Dobrý den	Nǐ hǎo
Na shledanou	Zàijiàn
Děkuji	Xièxiè
Omlouvám se / Promiňte	Duìbùqǐ
Já / Ty / On (Ona, Ono)	Wǒ / nǐ / tā
My/vy/oni	Wǒmen/nǐmen/tāmen
Jmenuji se	Wǒ xìng...
Chci / nechci	Wǒ yào / búyào
Kolik to stojí?	Duoshao qián?
Jsem alergický na...	Wǒ duì... guòmǐ n
Účet prosím	Mǎidān
Hotel	lǚguān, bīngguān, fādiàn, jiùdiàn

Česky	Čínsky
Pošta	Yóujú
Kde je ...	... zài nǎlǐ?
Ulice/ulička	Lu nebo jie nebo dajie/hútóng
Dnes/zítra/včera	jīntiān/míngtiān/zuótiān
Chci jet do ...	Wǒ yào qù ...
Taxi/autobus/vlak	Chūzū chē/gōnggòng qìchē/huochē
Letiště/autobusové nádraží/vlakové nádraží	Fēijīchǎng/qìchē zhàn/huochē zhàn
Kolo	Zìxíngchē
Nemocnice	Yáyuān
Číslo od nuly do pěti	lǚguān, bīngguān, fādiàn, jiùdiàn

Slovníček nezbytných frází doplňte pro případ krizových momentů profesionální off-line překladací aplikací či elektronickým glosářem (např. Chinese Phrasebook), jehož zrcadlově čínské znaky stačí prodejci nebo taxikáři ukázat na obrazovce.

Elektrický proud

Elektrické napětí odpovídá standardním 220 V při frekvenci 50 Hz. Naprosto odlišné a velice variabilní jsou ovšem tvary zásuvek na stěnách. Běžně se můžete na stejném pokoji setkat se třemi různými typy najednou. Nejčastěji se jedná o typ A (dvě ploché kolíkové zástrčky – severoamerický typ) nebo typ I (tři šikmé ploché kolíky tvořící tvar písmene Y – australský typ). V moderních hotelech naleznete multifunkční mezinárodní zástrčky, do kterých evropské nabíječky (typ C/F) běžně zasunete bez použití adaptéru.

Nicméně mít po ruce cestovní mezinárodní adaptér univerzálního typu je absolutní nutností, stejně jako objemnější powerbanku kvůli nutnosti neustále používat mobil pro placení

a navigaci. (Upozornění: letištní ochranka na přepravu powerbank silně dbá; musí mít zřetelně vyznačenou certifikovanou kapacitu, většinou nepřekračující 20 000 mAh/ někdy pouze 10 000 mAh a převážet se smí striktně v příručním zavazadle)..

Voda

Na celém území Číny platí přísné, zlaté hygienické pravidlo: Voda z kohoutku (vodovodního řadu) není nikde pitná a není biologicky a chemicky bezpečná bez převaření, a to mnohdy ani po něm pro citlivé evropské žaludky. **Nedoporučuje se ji používat ani k důkladnému čištění zubů.**

Vždy se spoléhejte výhradně na balenou vodu, která je všudypřítomná, levná a ve většině hotelů turistické třídy jsou bezplatně na pokoj doplňovány lahve na denní bázi. Zajímavostí a čínským kulturním zvykem (majícím kořeny ve staré čínské medicíně pro harmonizaci střev a tepla těla) je všudypřítomná konzumace teplé či horké vody.

Zdravotní péče

Čínský zdravotnický systém se během let modernizoval a funguje paralelně ve dvou zásadně odlišných formách péče: na pilíři moderní biomedicíny (západní zdravotnictví) a oficiálně certifikovaných postupů Tradiční čínské medicíny (TCM).

Případná lékařská péče se pro nerezidenty v Číně řeší jako plně komerční. Ošetření je tak obvykle směřováno do exkluzivních mezinárodních a VIP oddělení velkých krajských nebo soukromých klinik se špičkovým přístrojovým zázemím a plynně anglicky hovořícím personálem. Náklady za ošetření na těchto místech jsou ovšem astronomické, běžné vyšetření může vyjít v přepočtu na tisíce až desetitisíce korun. Uzavření vysoce kvalitního cestovního pojištění s velkým léčebným limitem a ideálně s možností asistenčního překladatele na lince pro pomoc je tak absolutním bezpečnostním základem.

Lékařská péče

Pokud jste si prostřednictvím cestovní kanceláře uzavřeli cestovní pojištění u ERV pojišťovny, a. s., kontaktujte v případě zdravotních obtíží linku asistenční služby EuroCenter. Linka je vám k dispozici 24 hodin denně na telefonním čísle +420 221 860 606. Pokud máte cestovní pojištění uzavřené u jiné cestovní pojišťovny, postupujte dle jejich pokynů.

Lékárny

Lékárny na ulicích nabízejí široké spektrum čínských bylinných směsí, přičemž západní analgetika mohou být z důvodu rozdílných povolení špatně dostupná; pro osobní komfort si základní léky (střevní regulátory, léky proti bolesti zad, uvolňující dýchací cesty na smog) raději dovezte.

Z hlediska zážitkové relaxace má Čína nevyčerpatelné možnosti. Turisté zde po náročných exkurzích s oblibou testují ověřené metody TCM v lázeňských a wellness zónách. Mezi ty bezbolestné a regenerační patří například akupunktura svalů stimulující proudění energie či baňkování (cupping).

Zajímavá místa

Vítejte v zemi neustálých kontrastů. V Číně, zemi, která vás odmění fantastickými objevy v případě, že budete disponovat zvědavostí, pokorou, a připraveností na její technologická a politická specifika, a to v rozsahu zcela nepodobném běžné turistické dovolené. Přejeme šťastnou cestu s těmi nejbohatšími vjemy a dojmy z Říše středu.

Čína nabízí fascinující mix tisícileté historie a futuristických metropolí. Mezi nejznámější místa patří Velká čínská zeď, Zakázané město v Pekingu a Terakotová armáda v Si-anu. Kromě těchto ikonických památek můžete navštívit unikátní přírodní parky nebo moderní obchodní centra. Čína má druhý nejvyšší počet památek UNESCO na světě.

Peking (Beijing) – Srdce draků a císařů

Peking byl po 800 let napříč šesti dynastiemi srdcem veškeré státní aparatury. Město není vystavěno chaoticky, ale přísně zrcadlí starou mytologii a principy feng-šuej.

• **Zakázané město (Palácové muzeum):** Geografický i spirituální pupek císařské moci dynastií Ming a Čching. Vstup za jeho hradby z červených zdí, jež ukrývají rozlohu neuvěřitelných 720 tisíc metrů čtverečních (jde o obvod největšího komplexu zachovalých dřevěných struktur na světě tvořící sály Vyšší, Střední a Nižší harmonie), znamenal pro neoprávněného vetřelce trest smrti. Každá ze žlutých dlaždic na střeše, střešní ornament s mytickými draky, i samotný počet místností (údajně 9999 a půl, protože deset tisíc komnat smí mít v nebesích pouze Bůh) nesou silnou pečeť symboliky a víry.

• **Velká čínská zeď:** Gigantický pás strážních pevností kroučící se jako drak po hřebtech skalnatých hor severně a západně od města. Největší a nejznámější úseky vznikaly po stovky let od 5. století př. n. l. pro obranu zemědělců před kočovnými kmeny ze severu (doložená délka obranných prvků přesahuje přes 6 tisíc kilometrů a na stavbě zahynuly miliony dělníků, vojáků a trestanců). Nejčastěji se navštěvují zrestaurované horské pasáže (např. Badaling či Mutianyu). Navzdory mýtu není zeď viditelná z vesmíru pouhým okem, ale její mohutnost a inženýrské zpracování v horském terénu jsou přesto fascinující.

• **Letní palác:** Pro klidný odpočinek před horkem městské zástavby se dvůr, v čele se slavnou císařovnou vdovou Cch'-si, uchýloval na rozlehlé břehy umělého jezera Kchun-ming (Kunming). Romantické zahradní stavby plné lotosů a umělých ostrůvků tu dominují parkům rozléhajícím se na ohromných 290 hektarech. Nachází se zde také přes tři čtvrtě kilometru dlouhý koridor zdobený bohatými mytologickými malbami.

• **Chrám nebes (Tchien-tchan):** Na jihu města stojící obří obětní oltář a architektonický skvost z roku 1420 s fascinující akustikou postavený pouze z ohromných dubových trámů prokládaných do sebe bez jediného železného hřebíku. Střešní modré tašky evokují oblohu (podle starého principu ztělesňuje nebe kruh, zatímco Zemi značí základní čtvercový tvar budovy a její stěny). Sem přinášel Císař, „Syn nebes“, v čase slunovratu dary pro zajištění plodnosti půdy a zamezení povodním.

• **Náměstí Tchien-an-men (Náměstí nebeského klidu):** Čtyřicetihektarová vybetonovaná planina symbolizující centrum ideologické síly současného zřízení, střežená obřím obrazem Maa a hostící mauzoleum, v jehož skleněném sarkofágu zakladatel moderního komunistického státu od roku 1976 odpočívá.

Luo-jang (Luoyang) – Kolébka náboženského umění a pivoňek

V centrálním území (provincie Che-nan), objevíte starověké vládní sídlo, které si uchovává romantickou kulturní asociaci. Během krátké kvetoucí sezóny jsou ulice a zahrady obsypány těžkými velkými květy čínských pivoňek, rodu, z něhož se šlechtěním zrodil symbol prosperity, který po staletí inspiroval slavné svitkové malíře po celé říši.

Longmenské jeskyně (Dračí brány)

Památko UNESCO je ukázkou monumentálního umění inspirovaného buddhismem. Od severních dynastií Wej v 5. století po prosperitu rodu Tchang zde poutníci, řemeslníci a sponzoři z císařských vrstev vysekali do vápencového břehu řeky Jikhe více než sto tisíc soch různých inkarnací bódhisattvů a Buddhaů v nejrůznějších velikostech. Hlavní dominantou je sedmnáctimetrový obří Buddha, ztělesňující (podle legend) tvář slavné císařovny Wu Ce-tchien.

Kláster Šao-lin (Shaolin)

V nedaleké hoře Sung-šan se tyčí klášter, jenž slouží od 5. století jako pomyslná mateřská tepna a epicentrum bojového umění a filozofie zen (čanového) buddhismu a čínského kung-fu. Mnišská cvičení upevňující tělo a posilující dechový proces k soustředění a meditaci přežila pád režimů až dodnes a demonstrace silové akrobacie a flexibility ohromují celosvětové obecenstvo.

Vodní město Wu-čen (Wuzhen) a Ťiang-su

Blíže k provinciím na severu a ve vnitrozemí poblíž řeky Jang-c'-ťiang, ocitnete se v oblastech plných vody, umělých průplavů, mlžných dešťů a jemného života na rýžových a morušovníkových polích.

Šanghaj (Shanghai) – Kontrast časů a kapitalismu

Ačkoliv je Si-an se svou slavnou armádou nebo horský Tibet a krásy jižních teras nepochybným asijským bohatstvím, zájezdy a poznávací cesty často na obou variantách (Exim Tours, Fischer) prožívají jako vrchol své pouti pobyt ve východní Šanghaji. Je to město ztělesňující kapitalistickou vlnu Číny od konce devatenáctého století. Zatímco ostatní města žila tradicí, Šanghaj díky obrovským evropským a americkým koncesím po opiových válkách zprostředkovávala nejmodernější burzovní obchod.

• **Pudong a Perlová věž:** Výstavba čtvrti Pudong ležící na bažinách u ústí řeky započala teprve v 90 letech minulého století, a vytvořila zde sci-fi finanční zónu v asijském pojetí, ze které roste nejvyšší šanghajska věž 600 m. Silueta zálivu majestátně dominuje architektonický tvar Perlové televizní věže navržené na starobylém motivu dvou draků bojujících a blýskajících si o magické rudé perly.

• **Nábřeží Bund (Wai-tchan) a třída Nanjing:** S ohromujícími futuristickými věžemi za zády nabízí samotný levý nábřežní prostor řeky Chuang-pchu ukázkovou, dokonale uchovanou koloniální, britskou a americkou barokní nebo art deco architekturu paláců starých bank, konsorcií a slavného obřího hotelového průmyslu počátku 20. století. Ulička ústí k ohromnému kilometrovému bulváru Nanjing (Nanking Street), který večer ohromuje obří neonovou hrou statisíců znaků lákající spotřebitele do světových klenotnictví a hyper-boutique obchodů.

• **Staré čínské město, Zahrada Ju (Yuyuan) a chrám Nefritového Buddha:** Uprostřed skleněných kanceláří funguje dodnes historické opevněné bludiště ulic ohraničené malými vodními strouhami. Skvostem uvnitř hluku je okouzující mingská kvetoucí Zahrada Ju s oblázkovými vlnícími se terasami, vytvořenými za účelem odpuzování všech ďáblů kradoucích blahobyt rodiny zakladatelů a byrokratů, posléze převedená pro radost šanghajským obyvatelům. O spirituální zážitky s vonnými stěži se nad městem tyčí klášter chránící dvojici vzácných soch přivezených čínskými mnichy z dálného Myanmaru (Barmy), vytesaných z unikátních celistvých kusů čistého zářivého nefritu.

Si-an (Xi'an)

Je jedno z nejstarších a nejvýznamnějších měst čínské historie, které sloužilo jako hlavní město 13 dynastií, bývalé hlavní město. Bylo východiskem legendární Hedvábné stezky a dodnes si zachovalo unikátní atmosféru, kde se mísí imperiální vznešenost s vlivy muslimských obchodníků.

• **Městské hradby:** Jedny z nejlépe zachovaných středověkých hradeb na světě. Obepínají staré centrum v délce téměř 14 km a je možné si je projet na kole.

• **Muslimská čtvrť:** Labyrint uliček plný stánků s jídlem, kořením a řemeslnými výrobky. Nachází se zde také Velká mešita, postavená v čínském architektonickém stylu.

• **Pagoda Velké divoké husy:** Symbol města z období dynastie Tchang, postavený k uchování buddhistických sůter přivezených z Indie.

• **Zvonová a Bubnová věž:** Dominanty v samotném srdci města, které dříve ohlašovaly začátek a konec dne.

Proslulo především nálezem **Terakotové armády** – jedním z nejvýznamnějších archeologických objevů 20. století, který je zapsán na seznamu UNESCO. Jedná se o světový unikát čítající tisíce hliněných vojáků v životní velikosti, každá postava má unikátní rysy obličeje, účes i výzbroj – neexistují dva identičtí vojáci, kteří střeží hrobku prvního císaře Čchin Š'-chuang-tiho. Nachází se asi 30–50 km východně od centra. Jde o posmrtný doprovod prvního čínského císaře Čchin Š'-chuang-tiho, který měl chránit jeho klid v posmrtném životě.

Hongkong a Macao

Bývalé kolonie s výrazným koloniálním vlivem a unikátní atmosférou, kde se mísí evropský vliv s čínskou tradicí. Zatímco Hongkong láká na futuristické panorama, Macao je známé jako „asijské Las Vegas“.

Zakázané město (Gùgōng)

Tento nejrozsáhlejší palácový komplex na světě sloužil téměř 500 let jako sídlo čínských císařů dynastií Ming a Čching. Název „Zakázané“ dostalo proto, že bez svolení panovníka do něj nikdo nesměl vstoupit ani ho opustit.

Komplex čítá 980 budov a údajně 9 999 místností (číslo 9 symbolizuje v Číně věčnost). Celý areál je přísně osově souměrný a dominuje mu žlutá barva (barva císaře) na střešních taškách. Palác je postaven výhradně ze dřeva a kamene bez použití jediného hřebíku.

Přírodní divy

Národní park Čang-tia-tie – skalní věže, které inspirovaly krajinu ve filmu Avatar

Řeka Li – plavba mezi krasovými kopci na tradičních bambusových vorech

Pohoří Chuang-šan – proslulé svými borovicemi, žulovými vrcholky a výhledy na „moře mraků“

Jeskyně Lung-men – tisíce buddhistických soch vytesaných přímo do skal nad řekou

Unikátní destinace

Čcheng-tu (Chengdu) – brána do Tibetu a hlavní centrum pro pozorování pand velkých. Město je také známé svou vyhlášenou pálivou kuchyní.

Kuej-lin (Guilin) – výchozí bod pro plavby po řece Li, obklopený ikonickými krasovými horami.

Lhasa – duchovní centrum Tibetu s monumentálním palácem Potala

